

‘Recht op Werk?’

*De gevolgen van het verlies van ID-banen
in de gemeente Den Haag*

*Wij danken alle organisaties die hebben gereageerd op
onze enquête over de gevolgen van de stopzetting van ID-banen:*

zonder jullie bijdrage was dit onderzoeksrapport niet tot stand gekomen

© 6 oktober 2008

SP-fractie Den Haag
www.denhaag.sp.nl

Spui 70
2511 BT Den Haag
Kamer B.03.02

Postadres: Postbus 19157
2500 CD Den Haag

Telefoon: 070-3533734
E-mail: sp@denhaag.nl

Tekst en vormgeving:
Gemeenteraadsfractie SP
Fotografie: Fanja van Driel

*Foto voorpagina: de manifestatie 'De Waarde van ID-banen', een initiatief van het Haags
Sociaal Beraad, vond plaats op 25 september 2008 op de Kalvermarkt in Den Haag*

Inhoud

1. Inleiding	4
2. Gevolgtrekkingen naar aanleiding van de reacties op de enquête.	5
2.1 <i>De ID-werkgevers waren onvoldoende in staat hun ID'ers door te laten stromen naar regulier werk: wat zijn volgens hen oorzaken?</i>	5
2.2 <i>Stopzetting subsidie ID-banen: de gevolgen voor de ID'ers, organisaties en het cement van Den Haag</i>	6
3. Verhalen van ID'ers	8
4. Politieke geschiedenis 2002 - heden	11
4.1 <i>De collegebesluiten met betrekking tot gesubsidieerde arbeid uit 2004</i>	11
4.2 <i>De collegeplannen met betrekking tot ID-banen sinds 2007</i>	12
4.3 <i>De standpunten van de collegepartijen</i>	14
5. Wat vindt de SP en waarom?	16
6. Hoe verder?	18
A. Bijlage 1: Overzicht van de vragen en antwoorden op de enquête	19
B. Bijlage 2: Bronvermelding	26

1. Inleiding

Medio 2008 ontstond er veel onrust en onduidelijkheid met betrekking tot de afbouw van de ID-banen. Dit was voor de SP fractie van de gemeenteraad Den Haag de aanleiding om een onderzoek naar de gevolgen van de stopzetting van de subsidieregeling voor ID-banen te verrichten. Door enquêtes te versturen naar Haagse scholen, culturele- en welzijnsorganisaties heeft de fractie onderzocht wat de gevolgen van de stopzetting van de subsidieregeling voor ID-banen zijn voor Haagse organisaties waar ID'ers werkzaam zijn. Tevens heeft de fractie onderzocht wat het verlies van de functies van de ID'ers betekent voor de straat, de wijk, de buurt en het aanbod van activiteiten in de stad (Hoofdstuk 2).

De ID-baan is een gesubsidieerde baan. Door beperkte middelen en/of de bezuinigingen op welzijn, onderwijs, kunst en cultuur, ontstond er een grote behoefte aan betaalbare krachten: gesubsidieerde arbeid bood hen een oplossing. Zo werd bijvoorbeeld een reguliere conciërge op een basisschool vervangen door een ID-baan.

In de Wet Werk en Bijstand uit 2003 is de totale afschaffing van permanent door het rijk gesubsidieerde arbeid aangekondigd.¹ Het landelijke beleid ten aanzien van gesubsidieerde arbeid heeft de afgelopen jaren aanzienlijke invloed uitgeoefend op het beleid dat de Haagse raden op kaderniveau en de colleges op uitvoerend niveau hebben gevoerd met betrekking tot ID-werknemers. Op 1 januari 2009 stopt de subsidieregeling voor ID-banen. De SP-fractie maakt zich zorgen om het verlies van de ID-banen, waardoor ID-medewerkers op straat kunnen komen te staan. Maar de SP maakt zich zeker ook zorgen om de verloren functies en activiteiten, ook wel het cement van de samenleving genoemd.

Op de Kalvermarkt werden allerlei openbare lessen gegeven door ID'ers, zoals aerobiclessen

2. Gevolgtrekkingen naar aanleiding van de reacties op de enquête.

In dit hoofdstuk wordt beschreven welke antwoorden de SP ontvangen heeft op de enquête en welke gevolgen daaruit getrokken kunnen worden. In bijlage A vindt u de uitwerking van de enquête.

2.1 De ID-werkgevers waren onvoldoende in staat hun ID'ers door te laten stromen naar regulier werk: wat zijn volgens hen oorzaken?

Ondanks de financiële beperkingen heeft het grootste deel van de werkgevers haar best gedaan om ofwel de ID'ers in reguliere dienst te nemen ofwel doorstroming te regelen naar een reguliere baan. 68,4% van de organisaties die op onze enquête hebben gereageerd geeft aan de afgelopen vijf jaar minstens één ID-baan te hebben omgezet in een reguliere baan.

Financiële middelen

66,7% van de organisaties die op onze enquête hebben gereageerd hebben gekozen voor ID-banen uit financiële motieven. Zij geven aan onvoldoende financiële middelen te ontvangen om reguliere arbeidskrachten in dienst te nemen voor ondersteunende taken. Het tekort aan personeel voor ondersteunende taken en het gebrek aan financiële middelen zijn dus twee motieven om ID'ers aan te nemen en in dienst te houden. Doorstroming was hierdoor onmogelijk.

66,7% van de organisaties die op onze enquête hebben gereageerd geeft aan destijds voor ID-banen in plaats van reguliere banen te hebben gekozen op grond van financiële motieven. Het gaat hier niet alleen om ondersteunende banen. Zonder er een verdere reden bij te vermelden.

56,1% van de organisaties stelt dat hun budget het hun niet toelaat om ID-banen om te zetten in vaste banen: zo kunnen zij bijvoorbeeld niet de scholingstrajecten voor hun ID'ers bekostigen. Alleen de loonkosten voor de ID-banen worden vergoed. Dit verhindert de doorstroming.

Niet geschikt voor regulier werk

49,1% geeft om een andere reden aan niet in staat te zijn om alle ID-banen om te zetten in reguliere banen aangezien sommige ID'ers niet geschikt zijn voor regulier werk. Onder andere zijn de volgende redenen genoemd: de leeftijd, de fysieke en/of psychische gesteldheid van de ID'ers en een te laag opleidingsniveau.

Leeftijd: Twee organisaties geven aan dat zij duidelijkheid wensen over de 'in-de-maak-zijnde' 60+-regeling. Het college heeft in haar voortgangsrapportage aangegeven in het najaar een aanbod van een eventuele regeling voor ID'ers van 60 jaar en ouder te bespreken met de betreffende ID-werkgevers en ID-werknemers.⁴ Tot die tijd worden ID'ers van 60 jaar en ouder in het ongewisse gehouden over hun eventuele ontslag.

Fysieke en/of psychische gesteldheid: Enkele organisaties vertelden ons dat een aantal van hun ID'ers niet geschikt zijn voor een reguliere baan. Volgens deze organisaties voorzien ID-banen nu juist in de behoefte voor personen met een "vlekje".

Twee G8-instellingen geven aan dat het hun niet gelukt is hun ID-banen om te zetten in vaste banen *omdat zij tot de G8 behoren*: aangezien de subsidies voor ID-banen bij de G8-werkgevers per 2009 niet worden stopgezet, ontvangen zij onvoldoende prikkels om hun ID'ers om te zetten in reguliere arbeidskrachten. Dit terwijl het *ook* voor de ID'ers die werkzaam zijn bij de G8-werkgevers de bedoeling is dat zij uiteindelijk doorstromen naar regulier werk.

2.2 Stopzetting subsidie ID-banen: de gevolgen voor de ID'ers, organisaties en het cement van Den Haag

Ontslag voor een groot deel van de ID'ers

77,3% van de organisaties die heeft gereageerd, geeft aan door de stopzetting van de subsidie ID'ers te moeten ontslaan of al collectief ontslag heeft aangevraagd. Het feit dat 42,1% van de organisaties ter voorkoming van ontslag een gesprek met de gemeente gevoerd heeft, toont aan dat de organisaties verzet tonen tegen dit vooruitzicht. Ook hebben organisaties geprobeerd het ontslag van hun ID'ers te voorkomen door extra subsidie aan te vragen, scholing en begeleiding aan te bieden en pogingen te doen om de ID'ers op andere arbeidstrajecten over te plaatsen.

Wanneer de groep ID'ers, met een vlekje die juist om dit vlekje niet zijn doorgestroomd, hun baan kwijt raken, is de kans groot dat zij geen duurzaam regulier werk kunnen vinden. Een deel van hen zal in aanmerking kunnen komen voor werk in de sociale werkvoorziening (WSW). Gezien de wachtlijst bij de WSW vindt de SP het wenselijk voor deze mensen hun huidige baan te behouden, en de wachtlijst niet verder op te voeren. Voor deze ID'ers is het risico hoog dat zij na de stopzetting van hun ID-baan vroeg of laat in de bijstand terechtkomen, waardoor hun inkomen zal dalen. Indien zij niet tijdig hun huishoudboekje op orde kunnen krijgen, is het risico groot dat zij schulden op gaan bouwen, en in armoede vervallen. Het gaat hier ook om gezinnen met kinderen.

Organisaties

De stopzetting van de subsidie voor ID-banen betekent voor sommige organisaties dat hun voortbestaan wordt bedreigd. Één culturele organisatie geeft aan niet langer te kunnen functioneren wanneer de ID-banen wegvallen: ID'ers zijn binnen deze organisatie verantwoordelijk voor het begeleiden van de vrijwilligers. Voor één welzijnsorganisatie geldt dat zij door de stopzetting van de subsidie voor ID-banen waarschijnlijk failliet zal gaan, aangezien zij in sterke mate afhankelijk is van ID'ers.

36,8% van de organisaties is van mening dat de kwaliteit van hun dienstverlening achteruit zal gaan door de afschaffing van de ID-banen. 42,1% van de organisaties geeft aan dat hun reguliere medewerkers zullen lijden onder de afschaffing van de ID-banen: de werkdruk zal voor deze medewerkers toenemen.

Dit is opvallend, aangezien is gesteld dat de dienstverlening van de niet-G8-werkgevers niet zal hoeven te lijden onder de afschaffing van de ID-banen.⁴ Sommige organisaties stellen dat hun ID'ers over bepaalde persoonlijke kwaliteiten beschikken die hun niet makkelijk te vervangen maken. In het geval van de welzijnsorganisaties hebben ID'ers in bepaalde gevallen een belangrijke brugfunctie: zij hebben goed contact met de doelgroepen die voor deze welzijnsorganisaties zo belangrijk zijn. Door het stopzetten van de ID-banen zal deze

brugfunctie dus wegvallen. Twee culturele organisaties geven aan dat zij geen vrijwilligers kunnen inzetten op de functies die nu worden bezet door ID'ers, aangezien de desbetreffende ID'ers een intern scholingstraject hebben gevolgd.

Cement van de samenleving

29,8% van de organisaties stelt bovendien dat de afschaffing van de ID-banen zal leiden tot de afschaffing van functies en/of activiteiten. Deze organisaties denken dat de volgende activiteiten in de toekomst wellicht geschrapt moeten worden:

- begeleiding en hulp van leerlingen;
- conciërgetaken;
- facilitaire dienstverlening en beheer (zoals bijvoorbeeld het zetten van koffie en thee, het verzorgen van de planten, schoonmaakwerk, onderhoud van het pand etc.);
- begeleiding van activiteiten op het gebied van sport en spel; en
- ontmoetingsactiviteiten (zoals bijvoorbeeld de soos).

Opmerkelijk is dat de welzijnsorganisaties aangeven dat veel kinder- en jongerenactiviteiten worden bedreigd door het afschaffen van de ID-banen, zoals de tienersoos en tienersport. Twee diensten die een bijzondere rol vervullen in onze stad kunnen komen te vervallen door de stopzetting van subsidie voor ID-banen: een boodschappendienst en een speelgoeduitleen.

Bepaalde organisaties stellen dat de stopzetting van de subsidie voor ID-banen ook negatieve gevolgen heeft voor de buurt waarin zij gevestigd zijn. Zo stellen zij dat het afschaffen van de ID-banen tot een teruggang van de sociale cohesie en onderlinge contacten in de buurt zal leiden. Ook vrezen zij dat de sociale controle in de buurt af zal nemen: hun ID'ers waarborgen de ordelijkheid en netheid van de buurt en sporen de buurtbewoners aan tot goed gedrag.

3. Verhalen van ID'ers

Andy van Haagse Hopjes

Neem Andy:

Ik ben in 1996 begonnen als ID'er. Ik kreeg een stukje grond met daarop een klein verwaarloosd pandje en wat speeltoestellen. Begin maar een speeltuin, maak er maar iets van was mijn werkopdracht. En dat heb ik gedaan!

Ver voor iemand ook maar van Haagse Hopjes gehoord had was ik er al. Ik ben begonnen met opknappen en opruimen. Alles, ook het stukje grond was zwaar verwaarloosd. Het pandje moest schoon maar ook de grond eromheen heb ik ontdaan van onkruid en vuil. Ondertussen was de speeltuin gewoon open, ik was er tenslotte in de eerste plaats voor de (buurt)kinderen. In de loop der jaren heb ik langzaam maar zeker alles opgeknapt: daar heb ik zelf fondsen voor geworven en zelf vrijwilligers voor gevonden. Bijvoorbeeld de twee kano's zijn er gekomen via Jantje Beton. Stukje bij beetje is de speeltuin geworden tot wat het nu is; een minibuurthuis met speelgelegenheid.

Met recht noem ik het een minibuurthuis, vanaf het begin heb ik zoveel mogelijk buurtbewoners betrokken bij de speeltuin en alles er om heen. Samen met vrijwilligers uit de buurt hou ik toezicht tijdens openingstijden, toezicht wat verder gaat dan alleen de directe omgeving van de speeltuin. Zo is de buurt een stuk veiliger en prettiger voor iedereen. Dat dit gewaardeerd wordt is wel duidelijk: vrijwilligers komen spontaan binnenlopen, ouders en kinderen komen bij mij om steun of advies.

Ik heb kinderen zien opgroeien: ze kwamen bij mij binnen als 4 of 6 jarige en zijn nu jonge mannen en vrouwen geworden. Een flink aantal van hen komt nog steeds af en toe langs.

Per dag komen er gemiddeld zo'n 45 kinderen spelen. Als ik samen met de buurt en de vrijwilligers iets feestelijks organiseer loopt dat op tot 75 tot 100 kinderen met ouders.

Ik snap er niets van waarom ik hier nu weg moet. Ik zeg altijd maar: als ik open ben en 45 kinderen binnen heb, dan heb je er 45 van de straat, hoe gaan ze dat straks oplossen?

Een muzikaal optreden van de ID'ers van Briza

Neem Yvette:

Ik ben begonnen als onderwijsassistent cultuur bij Briza in 1998 en doe dat dus al 10 jaar! De doelstelling van Briza is om op een laagdrempelige manier kunst en cultuur te brengen naar de Haagse jeugd. En dat lukt ook prima: er is in Den Haag bijna geen kind te vinden die Briza en theater Zeebelt niet kent. Met busladingen vol komen ze naar onze voorstellingen. Die voorstellingen zijn succesvol ook, veel kinderen zien we later terug op de woensdagmiddag of tijdens de zomervakanties. Ik werk als ID'er, ooit bedoeld als aanvullend werk. Maar dat is inmiddels uitgegroeid tot veel meer, net als bij alle andere ID'ers bij Briza .

Ik ben nog steeds officieel werkzaam als onderwijsassistent: ik begeleid vrijwilligers (met en zonder een beperking), doe de boekhouding, bedenk samen met anderen nieuwe producties, ben ik vertrouwenspersoon voor het personeel en doe mee met de voorstellingen.

Van oorsprong ben ik danseres/actrice: als ik hier weg moet is de kans dat ik een reguliere baan vind heel erg klein. Misschien vind ik best ander werk maar ik denk oprecht dat ik meer voor de Haagse samenleving kan betekenen als ik hier kan blijven zitten.

Naast mijn eigen baan werken er bij Briza nog zeven andere ID-medewerkers. Zonder deze collega's is het niet meer mogelijk om Briza zoals het nu functioneert overeind te houden.

Daar komt bij dat Briza al met de vorige bezuinigingsronde van 14 naar 8 ID'ers is gegaan: met minder kunnen we het echt niet.

Ik denk dat voor heel veel ID'ers geldt dat ze hun baan begonnen zijn met aanvullend werk en dat dit is uitgegroeid tot veel meer: onze banen zijn nu echte banen geworden, althans dat hebben we er van gemaakt!

Neem het verhaal van zomaar een ID'er:

Ik werk altijd met veel plezier bij de Koffiepot in Laak, bij de kinderopvang. Bij mijn werk hoort de vrouwen die hun kind komen brengen enthousiast maken voor andere activiteiten. Ik trek ze letterlijk achter de geraniums vandaan. Vaak beginnen de vrouwen met een taalcursus of een fietscursus bij het moedercentrum. Ze doen daar zoveel zelfvertrouwen op dat ze doorgaan naar een cursus elders of zelfs aan het werk gaan. Omdat tegelijk de kinderopvang goed geregeld is kan iedereen ook meedoen. Nu moet ik weg bij de Koffiepot. Ik maak me hier erg veel zorgen over. Wie gaat al die vrouwen bereiken? Ik maak me niet alleen zorgen over al die vrouwen in Laak, maar over ook die vrouwen en kinderen bij mijn toekomstige baan in de thuiszorg. Ik ben namelijk al een dagje ouder en wat vaker ziek dan vroeger. Bij de Koffiepot is dat geen probleem: de samenwerking is zo goed dat collega's elkaars werk overnemen als er iemand ziek is. In de thuiszorg is dat anders: als ik ziek ben, wie zorgt er dan voor de mensen en hun kinderen? Hoe moet dat dan?

4. Politieke geschiedenis 2002 - heden

4.1 De collegebesluiten met betrekking tot gesubsidieerde arbeid uit 2004

Van eind 2002 tot medio 2004 is het aantal ID-banen met 600 verminderd. De aanleiding van deze afname van ID banen in Den Haag was een forse bezuiniging op de middelen die door de rijksoverheid aan de gemeente ter beschikking worden gesteld om ID-banen te financieren. In een raadsmededeling uit 2007 is aangegeven dat er nog een andere reden was voor de forse bezuiniging op permanent gesubsidieerde arbeid sinds 2002: er ontstond het beeld dat permanente regelingen te weinig op uitstroom gericht waren en dat uitstroom naar regulier werk beter via tijdelijk gesubsidieerde arbeid bereikt kon worden.²

In 2004 is door het college besloten dat ca. 250 ID-banen binnen de voor de gemeente belangrijke sectoren omgezet dienden te worden in reguliere banen. Het college heeft destijds de meeste financiële middelen (10 miljoen euro) voor het regulier maken van ID-banen toegekend aan de sector stadsbeheer.¹ Daarnaast is besloten dat 925 ID-banen behouden dienden te worden. Het betrof ID-banen bij werkgevers die aansloten bij de gemeentelijke prioriteiten van het college, die voor hun personeel in belangrijke mate afhankelijk waren van gesubsidieerde arbeid en ID'ers in dienst hadden die niet gemakkelijk konden doorstromen naar regulier werk (*groep 1*). Deze werkgevers worden ook wel de *G8-werkgevers* genoemd en voeren werkzaamheden uit in het kader van Schoon, Heel en Veilig.

De G8-werkgevers zijn: *Dienst Stadsbeheer*, *Haags Werkbedrijf*, *Biesieklette*, *Buurfbeheerbedrijven*, *HaegheGroep*, *Stichting Dr. Schroeder van der Kolk Bedrijven*, *Boodschappen Begeleidingsdienst* en *St. Kringloop*.

Gedurende de periode 2005-2009 zou de subsidiëring voor deze ID-banen ieder jaar met 5% worden verminderd vanwege de afname van ID'ers door natuurlijk verloop: dit systeem van financiering wordt ook wel *lumpsumfinanciering* genoemd. In het collegebesluit van 15 juni 2004 staat dat het volume ID-banen bij deze werkgevers vanaf 2009 niet verder zou worden gereduceerd. In 2009 diende het aantal ID-banen bij de G8-werkgevers niet meer te zijn dan 922.²

De andere groep ID'ers (*groep 2*) werkt bij culturele organisaties, welzijnsorganisaties, onderwijsinstellingen en tal van particuliere instellingen: de zogenaamde *niet-G8-werkgevers*. Voor de ID'ers werkzaam bij de niet-G8-werkgevers is in 2004 een werkgarantie van vier jaar ingesteld. Na die periode van vier jaar dienden de ID-banen bij deze werkgevers volledig te zijn afgebouwd en zou de gemeente niet langer een financiële bijdrage leveren voor deze ID-banen. De ID'ers binnen deze groep zouden door de gemeente gesteund worden in het vinden van regulier werk. Ook voor deze groep ID-banen was het college van plan de subsidie te reduceren met 5% per jaar gedurende een periode van vier jaar. Voor beide groepen ID'ers gold als voorwaarde voor de subsidiëring dat er gedurende de periode 2005-2009 geen ID-werknemers gedwongen zouden worden ontslagen.¹

SP conclusie: deze uitgesproken ambitie is niet gehaald. De bedoeling was dus dat banen gewit werden, of opgeheven vanwege natuurlijk verloop.

4.2 De collegeplannen met betrekking tot ID-banen sinds 2007

Uit een evaluatie van de gevolgen van de collegebesluiten met betrekking tot gesubsidieerde arbeid uit 2004 is gebleken dat de jaarlijkse verlaging van de subsidie voor ID-banen met 5% wel een uitstroom op gang bracht, maar niet in de richting van regulier werk. Zo was de positieve uitstroom van ID'ers – de uitstroom naar regulier werk – in 2005 te gering. De jaarlijkse verlaging van de subsidie met 5% bood onvoldoende prikkels voor extra positieve uitstroom, terwijl het vooruitzicht van beëindiging van de ID-subsidie per 2009 bij de niet-G8-werkgevers wel als prikkel werd ervaren.³ De werkgevers plukten echter wel de vruchten van de subsidieregeling, aangezien zij bij een werkelijke uitstroom van meer dan vijf procent financieel voordeel konden behalen.

Vanwege de forse bezuinigingen van het kabinet Balkenende-IV op het reïntegratiebudget stelde het college in 2007 niet te kunnen voorkomen dat de helft van de ID'ers werkzaam bij de niet-G8-werkgevers in 2009 zonder werk zal komen: het betreft hier een groep van ca. 500 mensen.

Het college stelt dat de gemeente haar inspanningen om werkgevers en hun ID'ers hulp te bieden bij het vinden van een nieuwe baan vanwege dit vooruitzicht diende te vergroten.² Het college stelt in 2007 dat de uitstroom van ID-werknemers bij de G8-werkgevers inmiddels sneller verliep dan in 2004 was geprognosticeerd (zie tabel 1). Aangezien er gesignaleerd werd dat een aantal instellingen moeite hadden met de jaarlijkse reductie van 5 procent van de subsidie besloot het college in 2008 over te gaan tot een andere financieringssysteem: per 2008 konden de G8-werkgevers rekenen op een *loonkostendekkende vergoeding* per ID-medewerker. Tevens heeft het college op 25 mei 2007 een werkgarantie voor de ID'ers die destijds werkzaam waren bij de G8-werkgevers toegezegd, mits er sprake was van voldoende functioneren.² Wanneer er door een afname van ID'ers door natuurlijk verloop vacatures zouden ontstaan bij de G8-werkgevers, dienden deze vacatures ingevuld te worden met *Ooievaarsbanen*. De Ooievaarsbaan is bedoeld voor personen die alleen kunnen werken op een baan met een lagere werkdruk en extra begeleiding. Na vijf jaar stopt de loonkostensubsidie voor de Ooievaarsbaan en dient de werknemer over te stappen naar regulier werk.¹

	G8-werkgevers	Niet-G8-werkgevers	Gemeente Den Haag
Aantal ID-ers in dienst op 1-1-2007 ²	Ca. 980	Ca. 1170	Ca. 225
Aantal ID-ers in dienst op 1-1-2009, geprognosticeerd door college in 2004 ¹	Ca. 922	Ca. 1415	-
Aantal ID-ers in dienst op 1-1-2009, geprognosticeerd door college in 2007 ²	<910	Ca. 950	Ca. 193

Tabel 1: wijzigingen in de prognose van het aantal ID-ers werkzaam in Den Haag op 1-1-2009

Ook met betrekking tot het aantal ID'ers in dienst bij de niet-G8-werkgevers stelt het college in 2007 dat de prognose uit 2004 te hoog was gesteld, aangezien het uitstroompercentage in 2005 hoger was dan verwacht. Desalniettemin stelt het college dat slechts de helft van de ca. 950 ID'ers per 2009 de overstap kan maken naar ander werk. Dit terwijl de subsidie voor ID-werknemers bij alle niet-G8-werkgevers – ook de gemeente – per 1 januari 2009 zou worden beëindigd. Het college geeft in 2007 aan 2 miljoen euro uit het Werkenbudget van de WWb beschikbaar te stellen voor het regulier maken ('witten') van ID-banen dan wel de uitstroom van ID-werknemers naar andere reguliere arbeid. Aan de ID'ers die vóór 1 januari 2004 bij de gemeente Den Haag zijn aangenomen zal de gemeente in beginsel tenminste één passende functie aanbieden. Bij gebrek aan een passende functie mag de desbetreffende ID'er worden ontslagen.

Voor ID'ers werkzaam bij zowel de G8 als de niet-G8-werkgevers is in 2007 bepaald dat zij recht hebben op een eenmalige uitstroompremie van 2.115 euro wanneer zij voor 31-12-2008 uitstromen naar een reguliere baan van tenminste 6 maanden.²

Op 9 september 2008 heeft het college een voortgangsrapportage uitgebracht met betrekking tot de afbouw van ID-banen bij niet-G8-werkgevers en de financiering van ID-banen bij de G8-werkgevers. Hierin werd gesteld dat 21,4%-30,5% van de totale groep ID-werknemers die op 1 juli 2007 nog in dienst was bij de niet-G8-werkgevers bedreigd werd met ontslag per 1-1-2009. We hebben hier te maken met een groep van 235-335 ID'ers uit 1.100 ID'ers in totaal. In de voortgangsrapportage ging het college er vanuit dat ca. 300 ID'ers regulier in dienst zouden worden genomen door de ID-werkgever en ca. 200 ID'ers regulier in dienst zouden worden genomen door een andere werkgever.

Aangezien de subsidiëring van ID-banen bij de G8-werkgevers per 2009 *wel* wordt voortgezet, stelt het college dat mogelijke ID-vacatures bij de G8-werkgevers met voorrang dienen te worden ingevuld met niet-G8 ID-werknemers. Deze nieuwe medewerkers op ID-banen bij de G8-werkgevers worden voor maximaal drie jaar aangesteld. In haar voortgangsrapportage geeft het college aan dat de werkgevers verantwoordelijk zijn voor hun ID-werknemers. De gemeente, die zelf werkgever is van ca. 200 ID'ers, zal om die reden het goede voorbeeld geven. Tevens stelt het college in het slot van haar voortgangsrapportage dat het nog steeds het streven van het college was om ontslag van ID-werknemers per 1 januari 2009 te voorkomen.⁴

SP conclusie: College verwacht dat er bij niet G8 werkgevers forse uitstroom plaats zal vinden. Terwijl er binnen de eigen organisatie een minieme uitstroming blijkt te zijn. Hieruit kan de conclusie worden getrokken dat er sprake is van een ingewikkelde kwestie

Opmerkelijk is dat in de voortgangsrapportage wordt gesteld dat per 2009 niet langer subsidie wordt toegekend aan ID-banen die worden uitgevoerd door werknemers die niet woonachtig zijn in Den Haag – de zogenaamde *buitenstedse* ID'ers. De groep buitenstedse ID-ers bestaat uit 77 ID-werknemers bij een G8-werkgever en 88 ID-werknemers bij een niet-G8-werkgever. Voor al deze buitenstedse ID-ers stopt de subsidie per 1 januari 2009. Per 2009 is het de verantwoordelijkheid van de desbetreffende gemeenten waar de ID'ers woonachtig zijn om de loonkostensubsidie voor deze werknemers te continueren en/of uitstroompremies voor ze in te zetten. Voor de buitenstedse ID'ers die niet kunnen rekenen op een aanbod van de gemeente waarin zij wonen stelt het college een outplacementtraject beschikbaar.⁴

SP conclusie: Opmerkelijk is dat de stichting Werkbij in het verleden toestemming heeft gegeven aan werknemers om een woning buiten Den Haag te zoeken vanwege het beperkte aanbod van sociale huurwoningen in Den Haag. Nu is het zo dat er mogelijk 53 ID'ers die momenteel in dienst zijn bij Werkbij kunnen worden ontslagen omdat ze niet in Den Haag wonen.

Eindconclusie: Sinds 2004 is er veel gemeld over de ID-problematiek, voornamelijk via raadsmededelingen en voortgangsrapportages. Door directe besluitvorming, via raadsvoorstellen, uit de weg te gaan is er nooit om heldere besluitvorming gevraagd en deze is dan ook niet tot stand gekomen.

4.3 De standpunten van de collegepartijen

We kijken naar de eerder ingenomen standpunten van collegepartijen.

PvdA-fractievoorzitter Marieke Bolle heeft tijdens de behandeling van de Voorjaarsnota in mei 2008 gezegd 'dat er met de grootste zorgvuldigheid diende te worden gekeken naar de toekomst van ID'ers en hun banen'. Tevens stelt zij 'dat gedwongen ontslagen van ID'ers onacceptabel zijn'.⁵ In het verkiezingsprogramma van de PvdA staat bovendien dat gesubsidieerde arbeid gehandhaafd dient te worden, ook na 2007:

'Voor een substantiële groep Hagenaars blijft het vinden van een reguliere baan ondanks scholingstrajecten onhaalbaar. Gesubsidieerde arbeid vormt voor deze groep een noodzakelijke opstap naar de arbeidsmarkt. Gesubsidieerde arbeid blijft bestaan. De PvdA wil dat tenminste 5000 Hagenaars gesubsidieerde arbeid kunnen verrichten'.⁶

In het verkiezingsprogramma van GroenLinks Den Haag staat dat 'GroenLinks wil dat de gemeente middelen vrij maakt voor behoud van gesubsidieerde banen binnen het budget van de Wet Werk en Inkomen of met eigen middelen'.⁷

In het verkiezingsprogramma van de VVD wordt niet direct verwezen naar ID-banen.

SP conclusie:

Opmerkelijk is dus dat in zowel de verkiezingsprogramma's van de Haagse afdelingen van de PvdA als van GroenLinks wordt gepleit voor het behoud van gesubsidieerde arbeid. Dit biedt dus ruimte om te komen tot een gedegen oplossing. In het verkiezingsprogramma van de VVD wordt niet direct verwezen naar ID-banen. Nu is de tijd om de VVD gericht te vragen wat zij willen met ID-banen in de toekomst.

Standpunten Collegeprogramma MeeDoen

In het collegeprogramma staat dat het huidige college meer zal inzetten op door- en uitstroom uit alle vormen van gesubsidieerde banen: men kan veronderstellen dat ID-banen hier ook onder vallen.⁸

SP conclusie: Men zou dus kunnen veronderstellen dat het college haar best zal doen om te voorkomen dat ID'ers op straat komen te staan. Het is opmerkelijk dat het college zichzelf in haar collegeprogramma de taakstelling heeft opgelegd om per 2009 5.000 gesubsidieerde arbeidsplaatsen te realiseren.⁸ Deze arbeidsplaatsen worden gecreëerd door tijdelijke trajecten in te zetten, zoals de Ooievaarsbaan en de Opstapbaan. Na de stopzetting van de subsidies

voor ID-banen wordt er in Den Haag dus nog volop van gesubsidieerde arbeid gebruik gemaakt, weliswaar in een andere vorm.

Standpunten Beleidsplan Werk en Inkomen 2008

Ook in andere documenten heeft het college kenbaar gemaakt het aanbod van gesubsidieerde arbeid in Den Haag te willen uitbreiden. In het Beleidsplan Werk en Inkomen 2008 wordt gesubsidieerde arbeid als een belangrijk instrument geïdentificeerd binnen de zgn. Werk Voorop aanpak: een aanpak die zich kenmerkt door reïntegratie te laten starten vanuit een werk- of oefenplek. In het beleidsplan is gesteld dat gesubsidieerd werk een onmisbaar instrument blijft bij de reïntegratie naar werk. Bovendien wordt er in het beleidsplan aangegeven dat er met de bestaande regelingen op dat bewuste moment (1-10-2007) niet aan de behoefte aan gesubsidieerde arbeid kan worden voldaan: om die reden is een uitbreiding van gesubsidieerde arbeid nodig. De verschijningsvormen van gesubsidieerde arbeid dienden echter beperkt te blijven, zodat de werkgever niet geconfronteerd zou worden met een verscheidenheid aan regels.

SP conclusie: Dit is een opmerkelijk standpunt, aangezien er in het Beleidsplan Werk en Inkomen gerefereerd wordt naar maar liefst vier verschillende soorten trajecten: per 2009 zullen de ID-banen bij de G8-werkgevers (voorlopig) in stand worden gehouden, en zal het aantal Ooievaars- en Opstapbanen worden uitgebreid. Bovendien heeft het rijk de introductie van participatiebanen aangekondigd.

In het Beleidsplan wordt gesteld dat deze verschillende vormen kunnen worden onderverdeeld in twee stromingen: flexibele, tijdelijke trajecten voor mensen met een bijstanduitkering en meer langdurige trajecten voor klanten met een grotere of onoverbrugbare afstand tot de arbeidsmarkt.⁹

Geïnteresseerden konden meer te weten komen over het werk van ID'ers bij de kraampjes op de Kalvermarkt

5. Wat vindt de SP en waarom?

De ID-werknemers voeren in Den Haag belangrijke functies uit binnen de sectoren welzijn, zorg, onderwijs, kunst en cultuur en sport. De SP heeft dit werk al eerder het cement van de samenleving genoemd. Bij welzijnsorganisaties, scholen, cultuurinstellingen en sportorganisaties hebben vooral ouderen en kinderen veel baat bij de verschillende functies van de ID'ers. Deze ID'ers hebben ervaring opgedaan binnen hun vakgebied. Zowel de ID'ers als de werkgevers hechten over het algemeen waarde aan de huidige functies. De Haagse SP fractie vindt het belangrijk dat deze functies worden behouden, aangezien zij bijdragen aan de sociale cohesie in Den Haag.

Echt werk

De SP is van mening dat deze banen moeten worden omgezet in reguliere banen met goede arbeidsvoorwaarden en een normaal salaris. Tenslotte zijn meerdere van deze banen ontstaan na bezuinigingen. Bijvoorbeeld de conciërges op scholen: hadden zij eerst een reguliere baan, na de bezuinigingen in het onderwijs vanaf de jaren '80 zijn zij weggesaneerd. Nu voor een groot deel zijn de conciërges weer terug als ID'er. De SP vindt dit vak een reguliere baan. Natuurlijk zijn we ons ervan bewust dat de gemeente mede afhankelijk is van de Rijksbegroting, echter ook gemeenten hebben keuzes te maken. Wij willen graag die keuze maken.

De stopzetting van de subsidieregeling voor ID- banen mag er niet toe leiden dat de functies, die momenteel door ID'ers worden uitgevoerd, verdwijnen. Uit de voortgangsrapportage van 9 september 2008 blijkt dat het college er hetzelfde over denkt.⁴

Zij stelt: "Als een ID-werknemer vertrekt bij de ID-werkgever, en een reguliere vervanging is niet mogelijk, dan heeft de gemeente voldoende alternatieve vormen van gesubsidieerde arbeid om het gat op te vullen. Hiermee kan de dienstverlening van de werkgevers in stand blijven. Van de werkgevers wordt hierin wel verwacht dat ze bijdragen aan de ontwikkeling van de werknemer, zodat doorstroom naar regulier werk mogelijk wordt."

In reactie op bezwaarschriften op het collectieve ontslag van ID-personeel van de stichting MOOI heeft het CWI geoordeeld dat het ontslag van ID-personeel niet onredelijk is. Aan het collectieve ontslag van ID-personeel bij de stichting MOOI heeft het CWI echter de voorwaarde verbonden dat de werkplek van de ontslagen ID'er voor 6 maanden niet mag worden opgevuld met iemand anders dan de ID'er die hem vervulde. Het is eveneens niet toegestaan binnen de 26 weken na de bekendmaking van de toestemming voor het collectieve ontslag de positie van de ontslagen ID'er op te vullen met parttime medewerkers en/of uitzendkrachten. In dit geval kan de ID'er dus ook niet worden vervangen door een andere gesubsidieerde arbeidskracht, zoals bijvoorbeeld iemand met een ooievaars- of opstapbaan. Door de voorwaarde die gesteld is door het CWI is er dus een aanzienlijk risico dat de subsidiestop m.b.t. ID-banen de kwaliteit van de dienstverlening van stichting MOOI zal beïnvloeden. Aangezien het te verwachten is dat andere werkgevers net als stichting MOOI een ontslagaanvraag zullen indienen op grond van bedrijfseconomische redenen, kan men er vanuit gaan dat het CWI hen dezelfde voorwaarde zal opleggen. Mocht dit inderdaad het geval zijn, dan zullen de organisaties die tot 2009 ID'ers in dienst hebben wel degelijk in hun functioneren beperkt worden door de (tijdelijke) stopzetting van de subsidie voor ID-banen, ongeacht het feit dat de gemeente alternatieve vormen van gesubsidieerde arbeid aanbiedt. De

SP wil dit voorkomen. Meer gelden uit de WWB kunnen gebruikt worden ter behoud van de huidige functionele ID-banen.

Jongeren

Uit meerdere reacties op de enquête bleek dat met het wegvallen van de ID-banen, ontplooiingsmogelijkheden voor jongeren dreigen te stoppen. Dit kwam naar voren uit reacties van zowel onderwijs, welzijn, sport en kunst/cultuur organisaties.

Terwijl iedereen zijn of haar mond vol heeft over die lastige, soms zelfs criminele, jongeren, gaan we ontplooiingsmogelijkheden voor jongeren verminderen. Ons motto is voorkomen is beter dan straffen. Daarom geven wij er de voorkeur aan meer gemeentelijke financiën te besteden aan het behoud van de ID banen (voorkomen) dan aan opsluiten (straffen).

Van belang is dat het college in het verleden zelf heeft aangegeven dat haar beleid t.o.v. gesubsidieerde arbeid de dienstverlening van een organisatie negatief kan beïnvloeden: wij refereren naar het *Meerjarenprogramma Fiets 2007-2010*. In het Meerjarenprogramma staat dat de handhaving van het aantal bewaakte stallingen de laatste jaren steeds meer onder druk is komen te staan door de bezuinigingen op gesubsidieerde arbeid: '*Op dit moment zijn er veel onzekerheden over de toekomst van de gesubsidieerde arbeid bij Biesieklette, en daarmee het aanbod aan bewaakte stallingen*'.¹⁰ Uit onze enquête blijkt eveneens dat men bij Biesieklette verwacht dat de dienstverlening in het geding komt: men verwacht dat de openingstijden van de Biesieklette wellicht moeten worden gewijzigd en de stallingmogelijkheden verminderd zullen worden.

6. Hoe verder?

De SP-fractie kiest voor de instandhouding van de huidige situatie: wij willen dat de ID-banen in ieder geval voor een periode van twee jaar behouden worden. Zowel bij werkgevers als werknemers wordt hierdoor de onrust weggenomen. In die twee jaar zal alles in het werk gesteld moeten worden om de ID-banen om te zetten naar regulier werk. De SP stelt een financiële dekking voor twee jaar voor ten bedrage van 46 miljoen euro. Omdat het verlies van de ID-banen de hele stad aangaat, stellen wij een dekking uit meerdere programma's van de huidige begroting voor. Ook de sociaal economische agenda kan hier een rol inspelen. Het amendement wordt apart ingediend. Indien er in overleg met andere partijen andere dekkingsvormen gevonden kunnen worden staan we daar voor open.

Dit bedrag dient in een fonds te worden gedoneerd. Gelden vanuit dit fonds worden gebruikt om de werkgevers van de ID'ers in staat te stellen de salarissen te blijven betalen.

Dit fonds moet tevens dienen om mogelijkheden te creëren voor het proces van het ombuigen van ID-functies naar regulier werk (bijvoorbeeld voor scholing en versterking op hun huidige werkplek). Na de verkiezingen kan er in het nieuwe collegeprogramma voor een structurele oplossing gekozen worden. Mogelijkheden zijn er zeker, andere steden zijn ons voorgegaan. Het is van belang het komend jaar te onderzoeken hoe Den Haag dit kan en wil gaan oppakken. De SP zou als structurele maatregelen kiezen voor aanpassingen op de herverdeling van de welzijnsgelden en het toekennen van gelden voor kunst, cultuur enz.

A. Bijlage 1: Overzicht van de vragen en antwoorden op de enquête

De SP fractie heeft ruim 350 enquêtes naar o.a. scholen en culturele- en welzijnsorganisaties verstuurd. 57 scholen, culturele organisaties en welzijnsorganisaties hebben op onze enquête gereageerd. Onder deze reacties vallen ook reacties die namens overkoepelende organisaties verstuurd zijn. Deze organisaties nemen 430 van de 920 ID-banen die per 2009 worden afgeschaft voor hun rekening. In de onderstaande tabel staat hoeveel ID'ers in dienst zijn bij de organisaties die op onze enquête gereageerd hebben en hoeveel ID'ers zij naar eigen inschatting moeten ontslaan door de stopzetting van de subsidie per 2009.

Organisaties opgedeeld per sector	Aantal ID'ers in dienst		Aantal ID'ers dat naar verwachting wordt ontslagen	
	G8	Niet-G8	G8	Niet-G8
Onderwijs		59		45
Welzijn	503	273	27*	220
Kunst, Cultuur en Sport		92		92
Diversen	137	6	11*	6

* Het betreft hier de zgn. buitenstedse ID'ers (zie hoofdstuk 4)

Met behulp van de teruggestuurde enquêtes wil de SP fractie onderzoeken wat de gevolgen van de stopzetting van de subsidieregeling voor ID-banen zullen zijn voor Haagse organisaties waar ID'ers werkzaam zijn. In de volgende tabellen en paragrafen volgt een overzicht van het aantal reacties dat wij terugkregen op onze enquêtes.

Hoeveel ID-banen zijn er in uw bedrijf aanwezig?

Aantal ID'ers	Aantal Organisaties - Sector Onderwijs (n= 28)	Aantal Organisaties - Sector Kunst, Cultuur en Sport (n=6)	Aantal Organisaties - Sector Welzijn (n=16)	Aantal Organisaties - Sector Diversen (n=7)	Totaal (n=57)
0	3 (10,7%)	2 (33,3%)	-	-	5 (8,8%)
1-10	25 (89,3%)	4 (66,7%)	9 (56,3%)	3 (42,9%)	41 (71,9%)
11-20	-	-	2 (12,5%)	-	2 (3,5%)
21-50	-	-	4 (25%)	-	4 (7%)
51-100	-	-	1 (6,3%)	3 (42,9%)	4 (7%)
100+	-	-	-	1 (273 medewerkers) (14,3%)	1 (1,8%)

Waarom heeft uw organisatie destijds gekozen voor de ID-banen en niet voor reguliere vaste banen (meerdere antwoorden mogelijk)?

	Aantal Organisaties - Sector Onderwijs (n= 28)	Aantal Organisaties - Sector Kunst, Cultuur en Sport (n=6)	Aantal Organisaties - Sector Welzijn (n=16)	Aantal Organisaties - Sector Diversen (n=7)	Totaal (n=57)
Tekort aan personeel voor ondersteunende taken	2 (7,1%)	1 (16,7%)	1(6,3%)	-	4 (7%)
Financiële motieven	21 (75%)	4 (66,7%)	10 (62,5%)	3 (42,9%)	38 (66,7%)
Uit onze maatschappelijke / sociale verantwoordelijkheid: wij willen mensen een kans geven op de arbeidsmarkt	3 (10,8%)	1 (16,7%)	13 (81,3%)	2 (28,6%)	19 (33,3%)
Initiatief van gemeente	1 (3,6%)	-	-	5 (71,4%)	6 (10,5%)
Overig/ geen antwoord	1 (3,6%)	1 (16,7%)	3 (18,8%)	-	5 (8,8%)

Toelichting: Organisaties die aangeven dat zij hebben gekozen voor ID-banen uit financiële motieven, geven aan dat zij over onvoldoende middelen beschikken om reguliere arbeidskrachten in dienst te nemen, maar wel behoefte hebben aan personeel voor ondersteunende taken. Het tekort aan personeel voor ondersteunende taken en het gebrek aan financiële middelen zijn dus twee motieven om ID'ers aan te nemen die sterk met elkaar te maken hebben. Dit blijkt uit de bovenstaande tabel.

Hoeveel ID-banen heeft u de afgelopen 5 jaar om kunnen zetten in vaste banen?

Aantal ID-banen	Aantal Organisaties - Sector Onderwijs (n= 28)	Aantal Organisaties - Sector Kunst, Cultuur en Sport (n=6)	Aantal Organisaties - Sector Welzijn (n=16)	Aantal Organisaties - Sector Diversen (n=7)	Totaal (n=57)
0	11 (39,3%)	2 (33,3%)	4 (0,25%)	1 (14,3%)	18 (31,6%)
1-10	14 (50%)	3 (50%)	8 (50%)	3 (42,9%)	28 (49%)
11-50	-	-	1(6,3%)	-	1 (1,8%)
51-100	-	-	-	1 (14,3%)	1 (1,8%)
100+	-	-	1(6,3%)	-	1 (1,8%)
Geen antwoord /n.v.t.	3 (10,7%)	1 (16,7%)	2 (7,5%)	2 (28,6%)	8 (14%)

Toelichting: uit de bovenstaande tabel blijkt dat de door ons benaderde organisaties over het algemeen hun best hebben gedaan om hun ID'ers door te laten stromen naar regulier werk.

Waarom is het niet gelukt alle ID-banen om te zetten in vaste banen (meerdere antwoorden mogelijk)?

	Aantal Organisaties - Sector Onderwijs (n= 28)	Aantal Organisaties - Sector Kunst, Cultuur en Sport (n=6)	Aantal Organisaties - Sector Welzijn (n=16)	Aantal Organisaties - Sector Diversen (n=7)	Totaal (n=57)
Financiële beperkingen	16 (57,1%)	5 (8,3%)	9 (56,2%)	2 (28,6%)	32 (56,1%)
ID'er wordt niet geschikt geacht voor regulier werk, o.a. door: - Leeftijd (60+) - Fysieke of psychische gesteldheid - Opleidingsniveau	10 (35,7%)	-	15 (93,8%)	3 (42,9%)	28 (49,1%)
Beperkt aanbod regulier werk	4 (14,3%)	-	-	-	4 (7%)
Overig / geen antwoord / n.v.t.	1 (3,6%)	1 (16,7%)	3 (18,8%)	3 (42,9%)	8 (14%)

Toelichting:

- Vijf culturele organisaties die door ons benaderd zijn geven aan dat zij wegens financiële beperkingen hun ID-banen niet hebben kunnen omzetten in reguliere banen.
- Door veel organisaties wordt aangegeven dat ID'ers wegens persoonlijke eigenschappen vaak niet geschikt zijn voor regulier werk: zo hebben de ID'ers bijvoorbeeld te maken met leerproblemen, psychische problemen, taalproblemen, etc.
- Opmerkelijk is dat veel organisaties stellen dat hun budget het niet toelaat om ID-banen om te zetten in vaste banen: zo kunnen zij bijvoorbeeld niet scholingstrajecten voor hun ID'ers bekostigen.
- Twee G8-instellingen geven aan dat het hun niet gelukt is hun ID-banen om te zetten in vaste banen *omdat zij tot de G8 behoren*: aangezien de subsidies voor ID-banen bij de G8-werkgevers per 2009 niet worden stopgezet, ontvangen zij onvoldoende prikkels om hun ID'ers om te zetten in reguliere arbeidskrachten. Dit terwijl het *ook* voor de ID'ers die werkzaam zijn bij de G8-werkgevers de bedoeling is dat zij uiteindelijk doorstromen naar regulier werk!

Per 1 januari stopt de subsidie voor de ID-banen. Hoeveel ID-medewerkers moet u hierdoor ontslaan?

Aantal ID'ers	Aantal Organisaties - Sector Onderwijs (n= 28)	Aantal Organisaties - Sector Kunst, Cultuur en Sport (n=6)	Aantal Organisaties - Sector Welzijn (n=16)	Aantal Organisaties - Sector Diversen (n=7)	Totaal (n=57)
0	3 (10,7%)	1 (16,7%)	1 (6,3%)	1(14,3%)	6 (10,5%)
1-10	21 (75%)	4 (66,7%)	13 (81,3%)	2 (28,6%)	40 (70,2%)
11-20	-	-	1 (6,3%)	2 (28,6%)	3 (5,3%)
20+	-	-	1 (7,5 medewerkers) (6,3%)	-	1 (1,8%)
Geen antwoord	4 (14,3%)	1 (16,7%)	0	2 (28,6%)	7 (12,3%)

Toelichting:

- De ondernemingsraad van een door ons benaderde welzijnsorganisatie, die door de stopzetting van de subsidie voor ID-banen genoodzaakt is 75 ID'ers te ontslaan, meldt in een brief aan de gemeenteraad het volgende:

'Als Ondernemingsraad doet het collectief ontslag van zoveel collega's ons pijn, vooral gezien de geringe doorstroom op basis van het traject dat nu via Randstad plaatsvindt. Betrokken collega's geven ons aan dat zij zich eigenlijk gegijzeld voelen door een terugweg naar de bijstand zonder enig alternatief. Hun inzet voor Den Haag in de afgelopen jaren zien zij op een onjuiste wijze afgebroken'

(brief aan leden gemeenteraad Den Haag, betreffende het collectief ontslag ID-medewerkers, 28-8-2008).

Wat voor gevolgen heeft dit voor uw organisatie (meerdere antwoorden mogelijk)?

	Aantal Organisaties - Sector Onderwijs (n= 28)	Aantal Organisaties - Sector Kunst, Cultuur en Sport (n=6)	Aantal Organisaties - Sector Welzijn (n=16)	Aantal Organisaties - Sector Diversen (n=7)	Totaal (n=57)
Bepaalde functies / activiteiten gaan verloren	6 (21,4%)	-	11 (68,8%)	-	17 (29,8%)
De kwaliteit van onze dienstverlening gaat achteruit	11 (39,3%)	1 (16,7%)	9 (56,3%)	-	21 (36,8%)
Reguliere medewerkers worden belast met extra taken / vrijwilligers moeten worden ingezet	17 (60,7%)	1 (16,7%)	5 (31,3%)	1 (14,3%)	24 (42,1%)
Brugfunctie naar wijk vervalt	-	-	6 (37,5%)	-	6 (10,5%)
Overig / n.v.t.	1 (3,6%)	4 (66,7%)	2 (12,5%)	6 (85,7%)	13 (22,8%)

Toelichting:

- Twee culturele organisaties geven aan dat zij geen vrijwilligers kunnen inzetten op de functies die nu worden bezet door ID'ers, aangezien de desbetreffende ID'ers een intern scholingstraject hebben gevolgd.
- Één culturele organisatie geeft aan niet langer te kunnen functioneren wanneer de ID-banen wegvallen: ID'ers zijn binnen deze organisatie immers verantwoordelijk voor het begeleiden van de vrijwilligers. Ook voor één welzijnsorganisatie geldt dat zij door de stopzetting van de

subsidie voor ID-banen waarschijnlijk failliet zal gaan, aangezien zij in sterke mate afhankelijk is van ID'ers.

- In het geval van de welzijnsorganisaties hebben ID'ers in bepaalde gevallen een belangrijke brugfunctie: zij hebben goed contact met de doelgroepen die voor deze welzijnsorganisaties zo belangrijk zijn.
- Opmerkelijk is dat meerdere organisaties aangeven dat hun reguliere medewerkers zullen lijden onder de afschaffing van de ID-banen: de werkdruk zal voor deze medewerkers toenemen.

Welke activiteiten komen hierdoor mogelijk te vervallen?

- Een greep uit de activiteiten die genoemd worden door de door ons benaderde instellingen: begeleiding en hulp aan leerlingen (onderwijs, 14x); conciërgetaken (onderwijs, 8x); facilitaire dienstverlening en beheer, zoals het zetten van koffie en thee, het verzorgen van de planten, schoonmaken, onderhouden van het pand etc. (onderwijs, 8x; welzijn, 7x); sport en spel (welzijn, 8x); soos/ontmoetingsactiviteiten (welzijn, 7x).
- Twee bijzondere diensten die kunnen komen te vervallen door de stopzetting van subsidie voor ID-banen: een boodschappendienst en een speelgoeduitleen.
- Opmerkelijk is dat de welzijnsorganisaties aangeven dat veel kinder- en jongerenactiviteiten worden bedreigd door het afschaffen van de ID-banen, zoals de tienersoos en tienersport.

Welke gevolgen heeft dit voor de buurt, wijk en/of stad?

Een greep uit de reacties: een teruggang van de sociale controle m.b.t. de ordelijkheid en netheid van de omgeving en het gedrag van de buurtbewoners; een teruggang van de sociale cohesie en de onderlinge contacten in de buurt en het verlies van een dagbesteding voor de ID'er, die vervolgens terug zal vallen in de bijstand.

Welke acties heeft uw organisatie ondernomen om de banen te behouden; het tij te keren (meerdere antwoorden mogelijk)?

	Aantal Organisaties - Sector Onderwijs (n= 28)	Aantal Organisaties - Sector Kunst, Cultuur en Sport (n=6)	Aantal Organisaties - Sector Welzijn (n=16)	Aantal Organisaties - Sector Diversen (n=7)	Totaal (n=57)
Aanbieden scholing / begeleiding	3 (10,7%)	1 (16,7%)	6 (37,5%)	6 (85,7%)	16 (28,1%)
Gesprekken met gemeente	8 (28,6%)	1 (16,7%)	14 (87,5%)	1 (14,3%)	24 (42,1%)
Andere geldbronnen gezocht: bijv. extra subsidie geprobeerd aan te vragen	4 (14,3%)	2 (33,3%)	-	-	6 (10,5%)
Geprobeerd ander traject aan te bieden, zoals conciërgeregeling, outplacement etc.	1 (3,6%)	1 (16,7%)	-	-	2 (3,5%)
Overig/ geen antwoord / n.v.t.	12 (42,9%)	1 (16,7%)	5 (31,25%)	2 (28,6%)	20 (35,1%)

Overig commentaar

- Welzijnsorganisaties melden ons dat een aantal van hun ID'ers niet geschikt zijn voor een reguliere baan. Voor deze ID'ers is het risico hoog dat zij na stopzetting van hun ID-baan vroeg of laat in de bijstand terechtkomen of terug zullen vallen in de armoede. Volgens deze organisaties voorzien ID-banen in de behoefte van personen die minder geschikt zijn voor de arbeidsmarkt.
- Twee organisaties geven aan dat zij duidelijkheid wensen over de 'in-de-maak-zijnde' 60+-regeling. Het college heeft in haar voortgangsrapportage aangegeven in het najaar het aanbod van een eventuele regeling voor ID'ers van 60 jaar en ouder te bespreken met de betreffende ID-werkgevers en ID-werknemers. Tot die tijd worden ID'ers van 60 jaar en ouder in het ongewisse gehouden over hun eventuele ontslag.

B. Bijlage 2: Bronvermelding

¹*Gesubsidieerde Arbeid*, 15 juni 2004, rm 2004.107- BSW/2004.296 - RIS 117319

²*Fincanciering en Afbouw ID-banen, Reorganisatieontslag ID-medewerkers in Gemeentelijke Dienst*, 25 mei 2007, rm 2007.097 - BSW/2007.1243 - RIS 146231

³*Evaluatie Premiebeleid en Lumpsumfinanciering*, BSW/2007.383 – RIS 146629

⁴*Voortgang Afbouw ID-banen niet-G8 en Financiering ID-banen G8, Tevens Afdoening van de Motie (rm 84.2008/1.1) van 29 Mei 2008*, rm 2008.203 – BSW/2008.501 – RIS 157589

⁵*ID-banen en thuiszorg speerpunten PvdA bij Voorjaarsnota*, 30 mei 2008

⁶*Den Haag: Een Stad met Samenhang*, concept verkiezingsprogramma PvdA 2006-2010

⁷*Verkiezingsprogramma GroenLinks Den Haag*, amendementenversie 10 oktober 2005

⁸*MeeDoen*, coalitieakkoord 2006-2010 - PvdA, VVD, GroenLinks Den Haag

⁹*Beleidsplan Werk en Inkomen 2008*, 10 oktober 2007, RIS 149042

¹⁰*Meerjarenprogramma Fiets 2007-2010*, 23 juli 2007, RIS 147716